

Školní vzdělávací program pro předškolní
vzdělávání

POZNÁVÁME SE SLUNÍČKEM

Detašované pracoviště MŠ:
Bořanovická 114, 250 64 Hovorčovice

Č. j.: MSH_052017

1. Identifikační údaje

Základní škola a mateřská škola Hovorčovice, p.o.
Revoluční č. 903
250 64 Hovorčovice
IČ: 70 999 431

Odloučené pracoviště:

Mateřská škola Hovorčovice
Bořanovická 114, 250 64 Hovorčovice

Telefon: 311 233 372

E-mail: infoms@skolahovorcovice.cz

Web: www.skolahovorcovice.cz

Ředitelka a statutární zástupce školy: Mgr. Jana Hirková

Zástupkyně ředitelky pro MŠ: Mária Laube

Zpracovatelé programu: Mgr. Jana Hirková
Mária Laube
Bc. Martina Tichota Homutová
Barbora Konopásková
Ivana Carvová
Ingrid Smítalová
Kristýna Šuminoská

Zřizovatel: Obec Hovorčovice

Platnost dokumentu: do 31. 8. 2022

2. Obecná charakteristika školy

Mateřská škola je součástí právního subjektu Základní škola a mateřská škola Hovorčovice, příspěvková organizace. Nachází se v obci Hovorčovice ve Středních Čechách na okraji hlavního města Prahy.

Okolní prostředí mateřské školy je tvořeno rodinnými domy, starší i novější zástavbou. Nedaleko se nachází park i palouk, k dispozici jsou mateřské škole i dvě místní dětská hřiště. V obci nalezneme kostel, obecní úřad, poštu, obchod, řemeslné dílny, fotbalové hřiště aj.

Mateřská škola je od roku 2015 součástí školy, která znovuobnovila v obci základní školu, nejdříve jen budovu pro 1. stupeň a od roku 2017 i budovu pro 2. stupeň ZŠ. V budově 2. stupně ZŠ naše MŠ využívá prostory haly k pohybovým aktivitám.

Vzhledem k poloze obce je zde dobrá dopravní obslužnost, autobus i vlak. Krátká dojezdová vzdálenost do hlavního města i okolních větších měst – Neratovice, Brandýs nad Labem.

Mateřská škola je čtyřtřídní s vlastní vývařovnou a zahradou, která je součástí areálu.

V přízemí je umístěna třída Berušek a Myšek, šatny a zázemí vývařovny. V prvním patře je umístěna třída Kočiček a třída Medvídků, zázemí pro pedagogické i provozní zaměstnance, didaktický kabinet a kancelář pro zástupkyni ředitelky pro MŠ a sborovna. Budova prošla před několika lety rekonstrukcí a dostavbou nových tříd. Od roku 2013 bylo postupně rekonstruováno zázemí i vybavení mateřské školy, tzn. nové podlahy, nábytek, didaktický materiál, informační technologie. Přestavbou postupně stále prochází i zahrada mateřské školy a to v podobě nových herních prvků, obnovy pískoviště, tvorby amfiteátru aj. Revitalizace zahrady probíhá na základě projektu „Zahrada pro všechny smysly“.

3. Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné podmínky

Prostory mateřské školy splňují prostorové, bezpečnostní i hygienické normy dle platných předpisů. Uspořádání vnitřních i venkovních prostor zajišťuje vyhovující uspořádání pro skupinové i individuální činnosti dětí.

Nábytek pro děti, zdravotně hygienické zařízení, vybavení pro odpočinek jsou přizpůsobeny antropometrickým požadavkům, jsou zdravotně nezávadné, bezpečné a estetického vzhledu.

Vybavení jednotlivých tříd obsahuje hračky, didaktické pomůcky, tělocvičná náčiní, materiály a doplňky. V každé třídě se nachází piano a hudebně-rytmické nástroje, dostatek stavebnic a her. V prostorách tříd jsou vytvářeny „koutky“ se specifickým charakterem činností (dle možností jednotlivých tříd – čtenářský koutek, relaxační koutek, stolky přátelství k rozvoji zdravé komunikace dětí, apod.). Didaktické pomůcky a hračky jsou vybírány tak, aby vedly k všestrannému rozvoji dětí, a aby k nim děti měly přístup a orientovaly se v jejich uspořádání ve třídě. Součástí tohoto vybavení jsou také pomůcky a náčiní na podporu logopedické prevence, předmatematických dovedností (využíváme napříč celou školou využití metody prof. Hejného), předčtenářských dovedností (v každé třídě je knihovnička a čtenářský koutek), polytechnické dovednosti, rozvoj jemné i hrubé motoriky, grafomotorické pomůcky, pomůcky na rozvoj myšlení aj. Soubor didaktických pomůcek a tělocvičného náčiní je z velké části

rozdělen do tříd, tak aby odpovídal věku a vývojovým schopnostem dětí a z části je uložen v didaktickém kabinetě.

Vybavení pro provozní zaměstnance je umístěno v určených prostorech. Ložní prádlo je uloženo v samostatných přihrádkách pro každé dítě, čisté prádlo ve skříních. Prádlo je vyměňováno dle platných hygienických předpisů.

Zázemí pro pedagogy – od 1. 9. 2018 mají pedagogové možnost využívat nově vytvořenou sborovnu pro nepřímou pedagogickou práci. Kabinet slouží jako šatna, úložiště provozních materiálů, výtvarného materiálu a místo pro odpočinek. Dalším prostorem pro nepřímou práci pedagogů je didaktický kabinet s didaktickou knihovnou.

Oplocená zahrada přímo přiléhá k mateřské škole. Tvořena je herními prvky, zelení (travnaté plochy, stromy, keře, květiny, vyvýšený záhon), amfiteátre, dlážděnou plochou a domečkem na uložení venkovních pomůcek. Vybavení a uspořádání zahrady vytváří podmínky pro rozmanité pohybové aktivity dětí.

Záměry do budoucna:

- zahrada je stále v procesu revitalizace za účelem zvýšit možnosti environmentálních aktivit a experimentů
- rekonstrukce koupelen a toalet pro děti ve třídě Berušek a Kočiček
- zvýšení bezpečnostního zajištění budovy mateřské školy.

3.2 Životospráva

Životospráva v mateřské škole splňuje všechny legislativní požadavky.

Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava. Je zachována vhodná skladba jídelníčku a jsou dodržovány zdravé technologie přípravy pokrmů a nápojů. Pitný režim je zajištěn po celý den. Mezi jednotlivými jídly jsou dodržovány vhodné intervaly. Děti do jídla nenutíme. Motivační formou je seznamujeme s jednotlivými pokrmy (různorodé chutě), podpora zdravého životního stylu.

Denní rytmus a řád je pravidelný s dostatečnou flexibilitou, aby bylo možné přizpůsobovat organizaci činností v průběhu dne potřebám dětí a aktuální situaci.

V rámci denního programu dbáme také na individuální potřebu aktivity, spánku a odpočinku jednotlivých dětí. Mladší děti odpočívají na lehátkách, nejsou nuceny ke spánku, mohou jen relaxovat. Doba odpočinku na lehátku je pro starší děti v mnohem kratším intervalu, navazuje na ni odpočinková činnost, případně individuální činnosti. Pobyt venku je zajišťován po dostatečně dlouhou dobu a je přizpůsobován okamžité kvalitě ovzduší. Děti mají dostatek volného pohybu. V rámci pobytu venku je využívána zahrada mateřské školy, přilehlé parky a palouky, obecní hřiště a okolí obce.

Interiér jednotlivých tříd zajišťuje dětem dostatek prostoru a času k volné a spontánní hře.

Pedagogové se chovají podle zásad zdravého životního stylu, čímž poskytují dětem přirozený vzor.

3.3 Psychosociální podmínky

Prostředí mateřské školy je vstřícné s uspořádáním určitého řádu a nezbytné míry organizovanosti a pořádku. Děti i dospělí nacházejí potřebné zázemí pro jistotu, spokojenost a bezpečí. Děti přijímáme takové, jaké jsou. Vycházíme z jejich možností, schopností a nadání.

Rozvíjíme prosociální chování ve vztahu k druhému. Individualitu jednotlivých dětí respektujeme.

Podporujeme citové vazeb mezi učitelkou a dítětem i mezi dětmi navzájem.

Pracovní i vývojové tempo dětí respektujeme, nedochází tedy k neúměrnému přetěžování dětí nadměrnou náročností prováděných činností.

Všechny děti mají rovnocenné postavení, dostávají jasné a srozumitelné pokyny, je vyloučena manipulace s dětmi.

Pedagogický styl vedení dětí je podporující a sympatizující. Komunikace pedagogů s dětmi je přímá, vstřícná, empatická a naslouchající. Ve třídách jsou připraveny „stolečky přátelství“, které jsou využívány v rámci metody konstruktivní komunikace, která je využívána nejen ze strany pedagogů směrem k dětem, ale je rozvíjena a podporována i v dětské skupině.

V rámci pedagogického stylu s nabídkou, je podporována aktivní spoluúčast a samostatné rozhodování dítěte.

Ve třídách vytváříme třídní pravidla s dětmi společně. Volnost a osobní svoboda dětí je vyvážená s nezbytnou mírou omezení, vyplývajících z nutnosti dodržovat v mateřské škole potřebný řád a seznamovat děti s pravidly soužití.

Věnujeme se neformálním vztahům dětí ve třídě, ovlivňujeme je prosociálním směrem formou kooperativních činností. Dále zařazujeme do programu činnosti s charakterem prevence šikany a jiných sociálně patologických jevů u dětí.

3.4 Organizace zajištění chodu mateřské školy

Denní řád mateřské školy je v souladu s podmínkami RVP PV. Dostatečná pružnost denního režimu umožňuje reagovat na individuální možnosti dětí a na jejich aktuální potřeby.

Denní program je vyvážený tak, aby rozvíjel všechny vývojové oblasti dítěte a bylo zajištěno vyvážení spontánních a řízených činností. Dále obsahuje řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity s prvky jógy pro děti.

Adaptační program je nastaven tak, aby si děti postupně přivykali na nové prostředí. Dle potřeby může dítě navštěvovat zpočátku mateřskou školu i s rodičem, případně samo na krátkou dobu. Postupně dochází k prodlužování doby pobytu v mateřské škole a omezuje se přítomnost rodičů.

Snažíme se zajistit dětem takové podmínky, aby děti měly možnost započatou činnost dokončit, nebo se k ní později vrátit a mělo dostatek prostoru a času pro spontánní hru a její rozvoj. Vytváříme prostředí pro individuální, skupinové i frontální činnosti.

Dbáme na soukromí dětí, v případě potřeby se mohou děti uchýlit do klidného koutku, neúčastnit se společných činností. Soukromí dětí lze zajistit i při osobní hygieně.

Vzdělávací nabídku plánují pedagogové s dostatečným předstihem. Vzdělávací nabídka vychází z potřeb a zájmů dětí a vyhovuje jejich individuálním potřebám.

Nepřekračujeme stanovené počty dětí ve třídě.

3.5 Řízení mateřské školy

V čele školy jako právního subjektu stojí ředitelka, která zodpovídá za plnění úkolů organizace. Personál mateřské školy je tvořen pracovníky pedagogickými, provozními a pracovníky školní jídelny - vývařovny.

Zaměření pedagogů je různorodé se snahou o všestranný rozvoj. Kompetence a úkoly všech zaměstnanců jsou jasně vymezeny.

V rámci funkčního informačního systému ředitelka a zástupkyně pravidelně informují pedagogy i rodiče, a to prostřednictvím nástěnek, webových stránek, e-mailů či osobně. Pedagogické a provozní porady jsou pravidelně svolávány v intervalu tří měsíců.

Ředitelka vytváří vstřícnou atmosféru a dodržuje zásady důvěry a tolerance. Podporuje aktivní zapojování spolupracovníků, ponechává dostatek pravomocí, respektuje jejich názor, podporuje spoluúčast všech členů týmu na rozhodování o zásadních otázkách školního programu. Ředitelka buduje kvalitní mezilidské vztahy na pracovišti. Snaží se o vybudování stabilního a tvořivého pedagogického týmu, který má možnost kvalitně se vzdělávat v rámci DVPP (dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků). Ředitelka školy se snaží o jasný a průhledný způsob odměňování, vyhodnocuje práci všech zaměstnanců a pozitivně je motivuje ke vzájemné spolupráci.

Pedagogický sbor se vyznačuje tvůrčím duchem a snaží se pracovat jako tým. Ke spolupráci zve také rodiče a to prostřednictvím různých akcí. Systémy kontrolní a evaluační činnosti jsou funkční, smysluplné a efektivní, obsahují všechny stránky chodu mateřské školy, využívají zpětnou vazbu.

Školní vzdělávací program vypracovává zástupkyně ředitelky spolu s ostatními členy týmu. Zaměřujeme se na vytvoření kvalitních vztahů a konstruktivní komunikaci s jednotlivými představiteli obce a na sponzory pro zkvalitnění prostředí, v němž děti tráví podstatnou část dne. Aktivně se zapojuje do kulturního dění v obci. Nejužší spolupráce probíhá se základní školou, dále pak s dalšími organizacemi v obci i odborníky poskytujícími pomoc při řešení individuálních výchovných a vzdělávacích problémů dětí. Snažíme se navazovat spolupráci i s dobrovolníky z řad rodičů a obyvatel obce.

3.6 Personální a pedagogické zajištění

Pedagogický tým je tvořen ředitelkou školy, zástupkyní ředitelky pro mateřskou školu, šesti pedagogy a dvěma asistentkami pedagoga. Šest pedagogů splňuje odbornou kvalifikaci. Jeden pedagog získává odbornou kvalifikaci dálkovým studiem. Všichni pedagogové pracují na plný úvazek.

V pracovním týmu jsou jasně nastavena a vymezena pravidla vzájemné komunikace a spolupráce.

Zvyšování kvalifikace pedagogů probíhá nejen v rámci dalšího vzdělávání, ale také v neustálém aktivním zájmu o aktuální dění v oblasti předškolní pedagogiky a vývoje dítěte. Ředitelka školy podporuje sebevzdělávání pedagogických i provozních zaměstnanců a vytváří nadstandardní podmínky pro aplikování nových metod do praxe.

Služby zaměstnanců mateřské školy jsou organizovány s ohledem na zajištění optimální pedagogické péče o děti, a to při všech činnostech.

Překrývání pedagogů v rámci přímé pedagogické činnosti je zajištěno v plném rozsahu ve třech třídách mateřské školy, ve čtvrté třídě dochází k překrytí pedagogů sloučením dvou tříd, z toho jedna třída má dle KHS nastaven nižší počet dětí.

Všichni zaměstnanci mateřské školy dodržují zásady profesionality (pedagogické a metodické zásady výchovy a vzdělávání) a společenská pravidla.

Služby, jež mají specializovaný charakter (vyšetření školní zralosti, psychologická vyšetření, vyšetření zraku aj.) zajišťují odborníci v rámci každoroční spolupráce s mateřskou školou.

3.7 Spoluúčast rodičů

Ve vztahu k rodičům a zákonným zástupcům náš tým vytváří vzájemnou důvěru mezi rodinou a školou. Respektuje kontinuitu výchovy v rodině a ve škole. Umožňuje rodičům a zákonným zástupcům podílet se na akcích a programu mateřské školy. Podporuje partnerství v neformální a otevřené komunikaci a je otevřen pro pomoc a rady rodičů.

Nastavený informační systém (nástěnky, webové stránky,...) zajišťuje informace pro rodiče a zákonné zástupce o aktuálním dění v mateřské škole, o plánech a strategiích budoucího chodu či programu mateřské školy.

Pedagogové informují rodiče o prospívání jejich dítěte, o postupném vývoji a rozvoji, a to formou průběžných pohovorů a vyhledávaných konzultací v intervalu dvakrát ročně. Rodiče mají možnost vyžádat si konzultace i mimo stanovené termíny, stejně tak pedagogové mohou navrhnout konzultace rodičům s ohledem na aktuální dění a situaci dítěte.

Všichni zaměstnanci školy jsou povinni zachovávat mlčenlivost ve věcech soukromí dítěte a jeho rodiny.

Mateřská škola nabízí pomoc rodičům v péči o dítě. Dokáže nabídnout poradenský servis v oblasti výchovy a vzdělávání předškolních dětí.

3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

V případě přijetí dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami postupujeme dle podmínek RVP PV a platných předpisů.

Děti se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona.

Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů dle § 16 školského odst. 3 školského zákona.

Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP).

Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ dle §16 odst. 2 školského zákona. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

Podpůrná opatření prvního stupně slouží ke kompenzaci mírných obtíží ve vzdělávání dítěte a jsou zajišťovány mateřskou školou.

Zpracování a tvorba plánu pedagogické podpory (PLPP) je realizována pedagogickým pracovníkem, který vychází z pozorování dítěte při činnostech v rámci vzdělávacího programu mateřské školy. Během měsíce září provedou pedagogové primární diagnostiku jednotlivých dětí, na jejímž základě vytipují děti, které potřebují určitá podpůrná opatření, dle oslabení funkcí či oslabení v jednotlivých oblastech vývoje dítěte. Pedagog volí vhodné metody a postupy, případně úpravy ve vzdělávacím programu dítěte. V rámci podmínek zajištění podpůrných opatření probíhají pravidelné konzultace pedagogických pracovníků a následné vyhodnocování zvolených postupů. O vyhotovení a obsahu plánu pedagogické podpory je rodič informován.

Podpůrná opatření druhého až pátého stupně jsou realizována na základě doporučení školských poradenských zařízení a informovaného souhlasu zákonného zástupce dítěte. Součástí těchto opatření je tvorba individuálního vzdělávacího programu (IVP).

Individuální vzdělávací program vypracovává pedagogický pracovník na základě doporučení školského poradenského zařízení. Individuální vzdělávací plán je doplňován, upravován a vyhodnocován v průběhu celého školního roku na základě potřeb dítěte.

Při vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními se snažíme zabezpečit individualizaci vzdělávacího procesu, realizaci všech podpůrných opatření, osvojení si specifických dovedností s cílenou podporou samostatnosti, sebeobsluhy a základních hygienických návyků. V takovém případě velmi úzce spolupracujeme se zákonnými zástupci dítěte, školskými poradenskými zařízeními a dalšími odborníky dle potřeby. Případně dojde i ke snížení počtu dětí ve třídě v souladu s právními předpisy a zajištění asistenta pedagoga, pokud je přiznán v rámci podpůrného opatření.

3.9 Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Vytváříme podmínky a vzdělávací program pro stimulování rozvoje a potenciálu dítěte, a to včetně podpory různých druhů nadání dítěte.

Zajišťujeme realizace všech stanovených podpůrných opatření pro podporu nadání dítěte. Vždy vycházíme z individuálních vzdělávacích potřeb dítěte.

3.10 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

V tomto školním roce byla kapacita mateřské školy naplněna dětmi ve věku od tří let.

V případě přijetí dítěte ve věku od dvou do tří let je potřeba do budoucna zajistit následující podmínky:

- dostatečné množství podnětných a bezpečných hraček a pomůcek vhodných pro děti od dvou let
- dostatečné množství zabezpečených skříněk k ukládání hraček a pomůcek
- nastavení pravidel srozumitelných pro děti dvouleté pro užívání a ukládání hraček a pomůcek
- poskytování dostatečného prostoru pro volný pohyb a hru dětí
- zabezpečení potřeby průběžného odpočinku dítěte
- dostatečné zajištění zázemí pro hygienu dítěte
- dostatečně velké úložné prostory v šatnách na náhradní oblečení a hygienické potřeby dítěte
- vyhovující režim dne
- vytvoření podmínek pro adaptaci dítěte
- umožnit dítěti používání specifických pomůcek pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty
- realizaci činnosti v menších skupinách nebo individuálně
- personální zajištění učitele/ky či chůvy pro činnost s takto malými dětmi.

Aktuální stav mateřské školy prozatím nesplňuje podmínky vybavení (prostor a pomůcky) a zabezpečení pro vzdělávání dětí od dvou do tří let.

4. Organizace vzdělávání

Mateřská škola je rozdělena do čtyř tříd s kapacitou 88 dětí.

Třída Berušek je určena zpravidla pro děti 3 – 4 leté. Maximální počet dětí ve třídě je 23. Tato třída i její šatna se nachází v přízemí naší mateřské školy, je přizpůsobena našim nejmenším dětem. Stejně tak i veškerý nábytek a vybavení třídy odpovídá uvedené věkové skupině.

Charakteristika programu:

- základy osvojování si hygienických návyků
- podporování samostatnosti a sebeobsluhy dítěte
- základy osvojování si stolování
- základní komunikační dovednosti a komunikace s vrstevníky
- základní orientace v režimu a prostoru třídy, postupně v prostoru zahrady, zvládnutí pobytu venku
- rozvíjení jednotlivých oblastí vývoje dítěte (motorika, řeč, zrakové - sluchové vnímání,...)

Třída Myšek je určena zpravidla pro děti 4 – 5 leté. Maximální počet dětí ve třídě je 28. Třída se nachází v přízemí naší mateřské školy, je přizpůsobena již větším dětem, které k nám dochází. Stejně tak i veškerý nábytek a vybavení třídy odpovídá uvedené věkové skupině.

Charakteristika programu:

- upevňování dovedností a znalostí již dítětem získaných (sebeobsluha, hygiena, orientace,...)
- rozvíjení schopností a dovedností dítěte ve všech oblastech vývoje

Třída Kočiček je určena zpravidla pro děti 5 – 6 leté. Maximální počet dětí ve třídě je 24. Třída se nachází v 1. patře mateřské školy. Je přizpůsobena předškolním dětem, které k nám dochází. Stejně tak i veškerý nábytek a vybavení třídy odpovídá uvedené věkové skupině.

Charakteristika programu:

- upevňování dovedností a znalostí, které již dítě získalo
- komplexní rozvíjení jednotlivých oblastí vývoje dítěte
- příprava dítěte na vstup do základní školy

Třída Medvídci je určena zpravidla pro děti 5 - 7 leté. Maximální počet dětí ve třídě je 13. Tato třída se nachází v 1. patře mateřské školy, za třídou Kočiček. Je přizpůsobena předškolním dětem a dětem se speciálními vzdělávacími potřebami. Nábytek a vybavení třídy odpovídá uvedené věkové skupině. Šatna se nachází v přízemí budovy a je společná se šatnou Kočiček.

Charakteristika programu:

- upevňování dovedností a znalostí, které již dítě získalo
- komplexní rozvíjení jednotlivých oblastí vývoje dítěte
- příprava dítěte na vstup do základní školy

Vzdělávací program a nabídka v jednotlivých třídách se zaměřují na všestranný rozvoj dítěte. Pedagogové vybírají takové formy a metody, které vedou ke komplexnímu rozvoji dětí s ohledem na jejich věkové a individuální potřeby.

Režim jednotlivých tříd:

Třída Berušek

- 7:00 – 8:15 ranní setkání, spontánní hry dětí, výběr ze vzdělávací nabídky dle programu
- 8:15 – 8:30 společné přivítání dne, ranní kruh, tělovýchovné aktivity (zdravotně preventivní cviky), logopedická prevence, relaxační chvílka
- 8:30 – 9:00 hygiena a svačina
- 9:00 – 9:30 dopolední program, aktivity zaměřené na rozvoj dítěte
- 9:30 – 11:30 hygiena, příprava na pobyt venku, pobyt venku s herními činnostmi
- 11:30 – 12:15 hygiena, oběd
- 12:15 – 14:15 odpočinek, spánek dle individuálních potřeb dítěte
- 14:15 – 14:45 hygiena, svačina
- 14:45 – 17:15 odpolední činnosti dle zájmu dětí a vzdělávací nabídky podle programu (dle stavu počasí pobyt na zahradě)
- 16:30 přechod do třídy Myšek

Třída Myšek:

- 7:00 – 8:15 ranní setkání, spontánní hry dětí, výběr ze vzdělávací nabídky dle programu
- 8:15 – 8:45 společné přivítání dne, ranní kruh, tělovýchovné aktivity (zdravotně preventivní cviky), logopedická prevence, relaxační chvílka
- 8:45 – 9:00 hygiena a svačina
- 9:00 – 9:45 dopolední program, aktivity zaměřené na rozvoj dítěte
- 9:45 – 11:45 hygiena, příprava na pobyt venku, pobyt venku s herními činnostmi
- 11:45 – 12:15 hygiena, oběd
- 12:15 – 14:15 odpočinek, spánek dle individuálních potřeb dítěte
- 14:15 – 14:45 hygiena, svačina
- 14:45 – 17:15 odpolední činnosti dle zájmu dětí a vzdělávací nabídky podle programu (dle stavu počasí pobyt na zahradě)

Třída Kočiček:

- 7:00 – 7:45 ranní setkání ve třídě Myšek spontánní hry dětí, výběr ze vzdělávací nabídky dle programu
- 7:45 – 8:15 přechod do třídy Kočiček, spontánní hry dětí, výběr ze vzdělávací nabídky dle programu
- 8:15 – 8:45 společné přivítání dne, ranní kruh, tělovýchovné aktivity (zdravotně preventivní cviky), logopedická prevence, relaxační chvílka
- 8:45 – 9:00 hygiena a svačina
- 9:00 – 9:45 dopolední program, aktivity zaměřené na rozvoj dítěte
- 9:45 – 11:45 hygiena, příprava na pobyt venku, pobyt venku s herními činnostmi
- 11:45 – 12:15 hygiena, oběd
- 12:15 – 14:15 odpočinek, spánek dle individuálních potřeb dítěte (zařazování klidových a didakticky zaměřených činností, individuální program pro děti)
- 14:15 – 14:45 hygiena, svačina
- 14:45 – 16:00 odpolední činnosti dle zájmu dětí a vzdělávací nabídky podle programu (dle stavu počasí pobyt na zahradě)
- 16:00 přechod do třídy Myšek

Třída Medvídci:

- 7:00 – 7:45 ranní setkání ve třídě Berušek
- 7:45 – 8:15 přesun do třídy Medvídků, spontánní hry dětí, výběr ze vzdělávací nabídky dle programu
- 8:15 – 8:45 společné přivítání dne, ranní kruh, tělovýchovné aktivity (zdravotně preventivní cviky), logopedická prevence, relaxační chvílka
- 8:45 – 9:00 hygiena a svačina
- 9:00 – 9:45 dopolední program, aktivity zaměřené na rozvoj dítěte
- 9:45 – 11:45 hygiena, příprava na pobyt venku, pobyt venku s herními činnostmi
- 11:45 – 12:15 hygiena, oběd
- 12:15 – 14:15 odpočinek, spánek dle individuálních potřeb dítěte (zařazování klidových a didakticky zaměřených činností, individuální program pro děti), přechod do třídy Kočiček

Třídy mateřské školy jsou zpravidla uspořádány homogenně.

Pedagogické zajištění:

Ve třídě Berušek, Myšek a Kočiček působí souběžně dva pedagogové a to během pobytu venku, oběda a přípravy na odpočinek a části doby odpočinku.

Ve třídě Medvídků působí vždy jeden pedagog, souběžné působení dvou pedagogů je zajištěno přesunem dětí ze třídy Medvídků do třídy Kočiček a v době přípravy na odpočinek.

Kritéria při přijímání k předškolnímu vzdělávání:

- K předškolnímu vzdělávání jsou přednostně přijímány děti v posledním a předposledním roce před zahájením povinné školní docházky (tzn. s účinností od 1. ledna 2017 je stanoveno dětem, které dosáhnou pěti let do měsíce září, nastoupit v následujícím školním roce k povinnému předškolnímu vzdělávání a zároveň je umožněno přednostní přijímání čtyřletých dětí pocházejících ze spádového obvodu) nebo děti s odkladem povinné školní docházky.
- Děti dle věku - od nejstarších po nejmladší s trvalým pobytem dítěte na území obce Hovorčovice.

Pomocná kritéria:

- Trvalý pobyt alespoň jednoho z rodičů na území obce Hovorčovice.
- Délka trvalého pobytu rodiče/rodičů na území obce Hovorčovice.

Další pomocná kritéria: Dítě má jednoho nebo více sourozenců, kteří navštěvují Mateřskou školu Hovorčovice. Výdělečná činnost rodičů (zaměstnanec, OSVČ, podnikatel) nebo závazný příslib zaměstnání, nebo zařazení v evidenci nezaměstnaných Úřadu práce ČR.

Při rozhodování o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání v mateřské škole bude ředitelka mateřské školy brát v úvahu (v případě podání vyššího počtu žádostí, jež bude převyšovat kapacitu školy) důležitost jednotlivých kritérií ve výše uvedeném pořadí.

Kritéria při přijímání dítěte k předškolnímu vzdělávání jsou k dispozici na webových stránkách www.skolahovorcovice.cz.

Výsledky zápisu jsou zveřejňovány na úřední desce školy (i elektronické) a na hlavní nástěnce mateřské školy.

5. Charakteristika vzdělávacího obsahu

Do vzdělávacího programu zařazujeme výchovně vzdělávací projekty a integrované bloky, které vycházejí z RVP PV. Výchovně vzdělávací proces zakládáme na aktivní účasti dítěte. Podporujeme zdravý životní styl dětí, klademe důraz na zdravotně preventivní pohybové aktivity, na každodenní dostatečně dlouhý pobyt venku; samozřejmě s přihlédnutím na aktuální kvalitu ovzduší, zařazovány jsou i relaxační a harmonizační cvičení. Děti jsou seznamovány s přírodou a prostředím, ve kterém žijí a jehož jsme součástí, učí se jak tuto přírodu chránit a zkvalitňovat. Vzhledem ke stavu sociální vyspělosti dětí a vyspělosti jejich řečového vývoje v současné době, věnujeme zvýšenou pozornost celkovému komunikačnímu a řečovému projevu dítěte.

Charakteristickými prvky našeho vzdělávacího programu je oblast logopedické prevence, zařazování prvků metody prof. Hejného a pravidla konstruktivní komunikace. Těmto oblastem se velmi intenzivně věnujeme, zařazujeme jejich metodiku do vzdělávacího programu a aplikujeme v praxi.

Celé vzdělávání bude probíhat v souladu s našimi etickými pravidly, jež jsou základem zdravého sociálního citění.

Naše etická pravidla:

- budu jednat s druhými tak, jak bych chtěl, aby oni jednali se mnou
- formuji své vlastní názory, ale také naslouchám druhým
- budu pomáhat druhým, zvláště mladším dětem ve skupině
- naučím se přijímat přání a potřeby ostatních dětí
- společně můžeme řešit problémy rychleji
- naučím se přijímat kritiku
- nenechám ostatní lidi cítit se osaměle.

Metody a formy vzdělávání

Vzdělávání se uskutečňuje během celodenního pobytu dětí v mateřské škole, při všech činnostech a aktivitách, kterých se děti účastní. Činnosti jsou rozděleny na dopolední a odpolední. Činnosti probíhají formou plánovaných vzdělávacích témat (s jednotlivými podtématy), které na sebe úzce navazují. Hlavním zájmem a úsilím je to, aby byly děti vzdělávány neformálně a hravými činnostmi, ve kterých se prolínají všechny vzdělávací okruhy. V návaznosti RVP PV je vytvářen Třídní vzdělávací program (dále jen TVP), jehož prostřednictvím realizujeme vzdělávání v jednotlivých třídách školy, a který je dle potřeb tříd aktualizován. Součástí vzdělávání jsou akce školní i mimoškolní.

Nabízíme širokou škálu činností, které vedou k příjemnému a smysluplnému trávení a prožívání času dětí v mateřské škole. Uplatňujeme individuální, skupinovou i frontální formu vzdělávání, s ohledem na vyvážení spontánních i řízených aktivit. Používáme a aplikujeme metody kooperativního učení, prožitkového učení, situačního učení a hlavně také spontánního učení.

6. Vzdělávací obsah

Obsah vzdělávání je dán Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání a je rozdělen do pěti oblastí:

biologická -	Dítě a jeho tělo
psychologická -	Dítě a jeho psychika
interpersonální -	Dítě a ten druhý
sociálně-kulturní -	Dítě a společnost
environmentální -	Dítě a svět

Cílem naší snahy je spokojené, samostatné, aktivní a sebevědomé dítě, které se umí samostatně rozhodovat, prosazovat svoje názory, je tvořivé a umí vyjádřit své názory a pocity. Dítě vedeme tak, aby se dobře rozvíjely jeho schopnosti, bylo připravené se učit, vnímat své okolí, komunikovat s ním a dovedlo zvládat určité úkoly. K tomu vytvoříme podnětné vzdělávací prostředí, zajímavé a obsahově bohaté tak, aby se u nás dítě cítilo bezpečně, radostně a spokojeně. Každodenní pestrá nabídka činností v dětech probouzíme aktivní zájem o poznání a objevování světa. Vytváříme základy kompetencí, důležitých pro celý další vývoj, vzdělávání a celoživotní učení.

Školní vzdělávací program je dokumentem, který se stále vyvíjí a který úzce souvisí s postupným získáváním nových zkušeností, se stálým sebevzděláváním pedagogů, a který vychází z poznatků autoevaluace MŠ.

Děti jsou rozdělovány do tříd zpravidla podle věku. Na tomto rozdělení je postaven celý program školy, zejména třídní vzdělávací programy. Vzdělávací nabídka tříd je přizpůsobena věku a možnostem dětí. Toto uspořádání se nám při práci s dětmi nejvíce osvědčilo a za daných podmínek (25 dětí ve třídách) umožňuje dát dětem co nejvíce. Zařazování do tříd je ovlivňováno věkovým složením dětí daného školního roku. Pokud to umožňují podmínky, snažíme se kolektiv dětí, které jsou na sebe zvyklé z předešlého školního roku, nedělit. Výjimku u nás tvoří třída „Medvídků“, která je svou kapacitou určena pro celkem 13 dětí, v této třídě máme možnost poskytovat dětem díky nízkému počtu častěji individuální péči, což je velká přednost této třídy.

Název:

Poznáváme se sluníčkem

Motto: “Se sluníčkem krok za krokem projdeme s úsměvem každým rokem...”

Školní vzdělávací program je tvořen čtyřmi integrovanými bloky, které na sebe navazují a probíhají současně s koloběhem ročního období. Celý program je koncipován a zaměřen na všestranný rozvoj dítěte v prostředí, ve kterém se pohybuje a to formou společného „putování“.

Každý integrovaný blok obsahuje tři tematické celky s nabídkou témat, která tvoří obsah tematického celku, jež vždy reflektuje všech pět oblastí RVP PV. Tematické celky a nabídnutá témata nejsou pevně dána, je možné je přesouvat mezi jednotlivými integrovanými bloky, tím vzdělávací obsah ŠVP nabízí větší flexibilitu pro plánování a kreativní činnost pedagogů, dále také vytváří prostor pro reagování na potřeby a podněty dětí.

Tematické celky jsou provázeny činnostmi vázanými na projekt „Žijeme s knihou“. Četba pohádek je každodenní součástí třídních programů. Děti se tak dostávají na cestu, která jim otvírá bránu do světa fantazie. Pohádky mají nezastupitelnost v dětském vývoji a mají jedinečný význam. U dětí uspokojují jejich estetické citění a obohacují jejich citový život. Je nezbytné v dětech pěstovat lásku ke čtení, vyprávění a naslouchání. Dítě tak překračuje hranici všednosti a vstupuje do světa literatury.

Vzdělávací obsah ŠVP je konkrétně rozpracován v Třídních vzdělávacích programech.

Podzimní putování

Charakteristika:

Záměrem tohoto integrovaného bloku je především vytvořit podmínky a prostředí, které dětem usnadní nejen nástup do nové mateřské školy, nové třídy, ale také pomůže vytvářet nové vztahy a kamarádství. Posilovat získání jistoty a důvěry, citové samostatnosti, podporovat rozvoj sebevědomí, prosociálního chování a komunikativních dovedností. Seznamovat s pravidly společného soužití. Osvojení si poznatků o přírodě, rozvíjení smyslového vnímání, zapojení se do společných činností ve skupině. Postupné získávání sebevědomí a sebedůvěry. Rozvoj poznatků o správné životosprávě, svém těle, o změnách v přírodě a počasí. Vytvoření si vztahu s živou i neživou přírodou, její poznávání, uvědomování si její krásy a proměnlivosti. Integrovaný blok nabízí dítěti seznamování s jeho bližším i širším okolím a objevovat ho tak v přirozených přírodních a životních podmínkách. V tomto integrovaném bloku bude započat projekt „Žijeme s knihou“.

Tematické celky s nabídkou témat:

S úsměvem do školky

Moje mateřská škola (já, kamarádi, zaměstnanci v MŠ)

Můj domov (rodina, vesnice, země – ČR)

Malíř podzim

Podzimní sklizeň (ovoce a zelenina, zdravý životní styl)

Vlaštovičko, na shledanou (počasí, ptáci, papíroví draci)

Lesní království

Vůně lesa (stromy, plody, ekologie)

Zvířátka v lese (lesní zvířata, zimní spáči)

Očekávané výstupy:

Oblast biologická – Dítě a jeho tělo

- zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí
- zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, nástroji a materiály
- zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky
- mít povědomí o některých způsobech ochrany zdraví a bezpečí

Oblast psychologická – Dítě a jeho psychika

- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů
- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité
- odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
- uvědomovat si svou samostatnost, orientovat se ve skupině
- odmítnout komunikaci, která je dítěti nepříjemná

Oblast interpersonální – Dítě a ten druhý

- přirozeně a bez zábrán komunikovat s druhým dítětem
- navazovat kontakty s dospělým
- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého, učit se přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou

Oblast sociálně-kulturní – Dítě a společnost

- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi
- pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
- adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy

Oblast enviromentální – Dítě a svět

- orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí
- všimnout si změn a dění v nejbližším okolí

Zimní putování

Charakteristika:

Záměrem tohoto integrovaného bloku je rozvíjení a podporování vztahu ke kulturnímu bohatství, tradicím a svátkům, jejichž součástí je pospolitost a intenzivní prožitky, ať již v kruhu rodinném či ve společenství, ve kterém se dítě pohybuje (třída, mateřská škola, obec). Učit se udělat radost druhému, chápat jeho pocity, rozvíjet komunikativní dovednosti a kultivovaný projev a radostně prožívat společné oslavy. Rozpoznávání znaků zimního období a podpora pohybových schopností a fyzické zdatnosti. Rozvíjení zájmu o psanou podobu jazyka, vytváření aktivního postoje ke kultuře a umění. Cíleně se bude podporovat také vztah dítěte k sobě samému (odpovědnost za své zdraví – zdravotně preventivní pohybové aktivity) a prožívání – zpracování jeho pocitů.

Tematické celky s nabídkou témat:

Advent

Mikuláš

Vůně Vánoc

S radostí začínáme...

Koloběh času (Tři králové, střídání ročního období, denní režim)

Co mě studí? (zimní sporty, oblečení, skupenství vody)

Babička vypravuje

Masopust (karneval)

Z pohádky do pohádky
Škola volá

Očekávané výstupy:

Oblast biologická – Dítě a jeho tělo

- vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla
- zachovávat správné držení těla
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku
- mít povědomí o některých způsobech ochrany zdraví a bezpečí
- chovat se obezřetně při setkání s cizími a neznámými osobami
- rozlišovat co zdraví škodí a co mu prospívá

Oblast psychologická – Dítě a jeho psychika

- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, ve vhodně zformulovaných větách
- vést rozhovor, formulovat otázky, odpovídat, slovně reagovat
- záměrně se soustředit, udržet pozornost
- sledovat a vyprávět příběh, pohádku
- vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
- rozlišovat některé obrazné symboly a porozumět jejich významu a funkci
- chápat prostorové pojmy, elementární časové pojmy
- orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
- chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a dle potřeby je využívat
- postupovat a učit se podle instrukcí a pokynů
- podílet se na organizaci hry a činnosti
- uvědomovat si svoje možnosti a limity
- uvědomovat si příjemné i nepříjemné citové prožitky

Oblast interpersonální – Dítě a ten druhý

- respektovat dospělého, komunikovat s ním vhodným způsobem (s ohledem na situaci a podmínky)
- spolupracovat s ostatními
- uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je

Oblast sociálně-kulturní – Dítě a společnost

- utvořit si základní dětskou představivost o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální a instrumentální

Oblast environmentální – Dítě a svět

- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný
- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé, přizpůsobovat se jim

Jarní putování

Charakteristika:

Záměrem tohoto integrovaného bloku je podpora všech smyslů dítěte, jeho poznávacích a pozorovacích schopností a dovedností, upevňování pocitu sounáležitosti se vším co dítě obklopuje a co prožívá, tedy vnímání dítěte v prostředí živé a neživé přírody. Seznámení s lidovými tradicemi a zvyky. Posilování vztahu k přírodě, k otevřenému a odpovědnému postoji k životnímu prostředí. Uvědomovat si a chápat důsledky jeho poškozování. Seznámení se světem rostlin a zvířat a osvojování dovedností potřebných k péči o ně. Uvědomování si hodnoty lidské práce.

Tematické celky s nabídkou témat:

Příroda se probouzí

Loučení s paní Zimou (Morana, znaky jara, jarní květiny)

Na statku a v chaloupce (domácí zvířata, jejich užitek)

Chválím Tě země má

Den Země (země živitelka – zdroje potravin, ekologie, živly, čarodějnice)

Barevný svět (Velikonoce)

S tebou je mi vždycky dobře

Moje rodina (koloběh života, Den matek)

Lidé a řemesla (povolání)

Co má kola, to se točí (doprava)

Očekávané výstupy:

Oblast biologická – Dítě a jeho tělo

- ovládat dechové svalstvo a sladit pohyb se zpěvem
- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony
- mít povědomí o významu péče a čistoty a zdraví aktivního pohybu a zdravé výživy

Oblast psychologická – Dítě a jeho psychika

- domluvit se slovy
- porozumět slyšenému
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film
- vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího)
- ve známých a opakujících se situacích, kterým rozumí, se snažit ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
- naučit se nazpaměť krátké texty, záměrně si pamatovat a vybavit

- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických)
- přemýšlet, uvažovat a své myšlenky i úvahy vyjádřit
- řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně
- vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušenosti k učení
- zachytit a vyjádřit své prožitky

Oblast interpersonální – Dítě a ten druhý

- přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem
- respektovat potřeby jiného dítěte

Oblast sociálně-kulturní – Dítě a společnost

- začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných činností, dovedností a technik

Oblast environmentální – Dítě a svět

- osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat
- mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se lidé chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí

Letní putování

Charakteristika:

Záměrem tohoto integrovaného bloku je rozšiřování oblasti vnímání a prožívání dítěte o multikulturní prostředí a zážitky. Vytváření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou i neživou přírodou. Nabídnutí dalších přirozených aktivit, které přináší nové někdy nečekané prožitky a seznamují s novými pohledy na životní děje a události. Rozvoj fyzické i psychické zdatnosti a osvojení si poznatků o bezpečném chování v letní přírodě a bezpečným pohybem v dopravním provozu. V tomto integrovaném bloku vyvrcholí projekt „Žijeme s knihou“ a „Poznáváme svět“.

Tematické celky s nabídkou témat:

Na cestách

Svět kolem nás (cestování po ČR a světě, multikultura, vesmír)

Plujeme na prázdniny (příprava a plány na prázdniny, bezpečnost, loučení se školkou)

Duhové prázdniny

Indiánské léto

Očekávané výstupy:

Oblast biologická - Dítě a jeho tělo

- pojmenovat části těla a některé orgány, znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, pohybem a sportem

Oblast psychologická – Dítě a jeho psychika

- připravovat se pro život v mnohojazyčné evropské společnosti
- nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- prožívat a dětským způsobem projevoval, co cítí, snažit se ovládat své afektivní chování
- vyjádřit svůj souhlas, umět říci ne v konkrétní situaci
- přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, přírodních a kulturních krás i setkávání se s uměním

Oblast interpersonální – Dítě a ten druhý

- obracet se na dospělého o pomoc, o radu
- chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný, že osobní – osobnostní odlišnosti jsou přirozené

Oblast sociálně-kulturní – Dítě a společnost

- uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, učit se odmítat společensky nežádoucí chování
- vnímat umělecké a kulturní podněty, hodnotit svoje zážitky

Oblast environmentální – Dítě a svět

- mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí

Vzdělávací nabídka

Vzdělávací nabídka je realizovaná v jednotlivých integrovaných blocích. Konkrétní podoba vzdělávací nabídky je vypracována v Třídních vzdělávacích programech.

Dítě a jeho tělo:

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezonní činnosti, míčové hry apod.)
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují, a jejich praktickým používáním
- zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)
- smyslové a psychomotorické hry
- konstruktivní a grafické činnosti
- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.
- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí
- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků
- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrozících při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi), k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislostí

Dítě a jeho psychika

Jazyk a řeč:

- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.)
- komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv
- samostatný slovní projev na určité téma
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů
- vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co zhlédlo
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen
- prohlížení a „čtení“ knížek
- hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest
- činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika)

Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace:

- přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování

- záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků a funkcí
- motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností
- konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.)
- spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty
- smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod.
- námětové hry a činnosti
- hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity)
- řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant
- hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové)
- činnosti zaměřené na vytváření (chápání) pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrazovým materiálem, s médií apod.)
- činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, značky, symboly, obrazce)
- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině
- činnosti zaměřené na seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství apod.) a jejich smysluplnou praktickou aplikaci
- činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod.

Sebepojetí, city, vůle:

- spontánní hra
- činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu
- činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné
- činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení
- příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
- cvičení organizačních dovedností
- estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další)
- sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte
- cvičení v projevovalání citů (zvláště kladných), v sebekontrolě a v sebeovládání (zvláště záporných emocí, např. hněvu, zlosti, úzkosti)
- hry na téma rodiny, přátelství apod.
- výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí apod.)

- činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností; záměrné pozorování, čím se lidé mezi sebou liší (fyzické i psychické vlastnosti, dovednosti, schopnosti, city, vlastnosti dané pohlavními rozdíly, věkem, zeměpisným místem narození, jazykem) a v čem jsou si podobní
- dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích), mimické vyjadřování nálad (úsměv, pláč, hněv, zloba, údiv, vážnost apod.)
- činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních

Dítě a ten druhý

- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
- sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy
- společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření
- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách
- společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému
- aktivity podporující sbližování dětí
- aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří apod.)
- hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého
- činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich tvorbě
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod.
- činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije – rodina (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině, rodina ve světě zvířat), mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými, kamarádi)
- hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením

Dítě a společnost

- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
- aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy
- spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě
- různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích
- přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.)
- tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a třibení vkusu
- receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací, divadelních scének)

- setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu, návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě
- hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič, učitelka, žák, role dané pohlavím, profesní role, herní role) a osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává
- aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí
- hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce (využívání praktických ukázek z okolí dítěte, tematické hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel a povolání, s různými pracovními činnostmi a pracovními předměty, praktická manipulace s některými pomůckami a nástroji, provádění jednoduchých pracovních úkonů a činností apod.)
- aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích, návštěvy výstav, divadelních a filmových představení, využívání příležitostí seznamujících dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí apod.)

Dítě a svět

- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety
- aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci (vycházky do ulic, návštěvy obchodů, návštěvy důležitých institucí, budov a dalších pro dítě významných objektů)
- sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé
- poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (dopravní situace, manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, léky, jedovaté rostliny, běžné chemické látky, technické přístroje, objekty a jevy, požár, povodeň a jiné nebezpečné situace a další nepříznivé přírodní a povětrnostní jevy), využívání praktických ukázek varujících dítě před nebezpečím
- hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat
- praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává
- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (živá i neživá příroda, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)
- práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií
- kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování)
- praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi (praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami)

- využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte k seznamování dítěte s elementárními dětsky srozumitelnými reáliemi o naší republice
- pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník apod.)
- ekologicky motivované herní aktivity (ekohry)
- smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí.

Dílčí projekty v naší mateřské škole:

Projekt - „Výchova ke zdraví“

Zdravá výživa a stravovací návyky

Formou motivace a citlivého a pozitivního přístupu seznamujeme děti s oblastí zdravé výživy a zdravých stravovacích návyků. Do vzdělávacího programu zařazujeme různorodé motivační činnosti (ochutnávky jednotlivých potravin, hry na podporu chuťového vnímání, pečení a vaření – příprava těsta, ovocného salátu, hry s ovocem a zeleninou, motivační příběhy,...). Věnujeme se tématům z oblasti dítěte a jeho těla, zdravotně preventivním cvikům. Snažíme se vést děti k osvojování si zdravého životního stylu.

Projekt – „S jógou objevíme nový svět“

Děti budou po celý školní rok seznamované s jógovým cvičením dle systému Hanky Luhanové „Lali jóga“, který nenásilným způsobem a zejména hrou učí děti poznávat své tělo a psychiku. Díky jógovým cvičením si děti osvojí správnou techniku dýchání, naučí se lepší koncentraci a seznámí se se základy relaxace.

Projekt „Logopedická prevence“

Tento projekt realizujeme začleňováním prvků logopedické prevence do vzdělávacího programu a režimu mateřské školy:

- logopedická rozcvička (dechová cvičení, artikulační cvičení, cvičení na rozvoj motoriky mluvidel, rozvoj zrakového i sluchového vnímání – fonemické uvědomování,...)
- hry na podporu řeči a komunikace
- činnosti s logopedickými pomůckami (logopedické zrcadlo, soubory kartiček na podporu slovní zásoby, dějové kartičky, kartičky na podporu tvorby a procvičování jednotlivých hlásek,...)
- jednotlivé aktivity se prolínají v rámci celodenního programu

Projekt „Poznáváme svět“

Děti budou v rámci projektu poznávat nejen svou vlast, ale také všechny světadíly na zeměkouli; budou seznámeni se základní charakteristikou, polohou, zeměmi, etnickými odlišnostmi, případně typickými zvyklostmi vybraných zemí. Seznamování se bude prolínat do všech oblastí výchovně-vzdělávacího procesu. Projekt vyvrcholí společnou akcí dětí a rodičů na zahradě mateřské školy – „Cesta kolem světa“, kde jednotlivé třídy představí své zpracování projektu.

Projekt „Žijeme s knihou“

Tento projekt bude realizován během celého školního roku, v podobě činností, které pomáhají vytvářet a podporovat pozitivní vztah ke knize, k získávání informací a k učení. V každé třídě je

postupně doplňována třídní knihovnička se čtecími koutky. Mateřská škola se zapojuje do akce „Noc s Andersenem“.

Nadstandardní aktivity MŠ:

Mateřská škola zajišťuje několik nadstandardních aktivit, včetně zájmových kroužků, které povedou jak pedagogické pracovnice školy, tak i externí pracovníci.

Snažíme se o to, aby nám tyto aktivity nezasahovaly do výchovně vzdělávacího procesu, a proto je zařazujeme do odpoledních hodin, tzn. nejdříve po 15:00 hodině.

Nabízené aktivity:

- *Společná tvořivá odpoledne s rodiči (kreativní dílny, vánoční besídka, apod.)*
- *Poznávací a relaxační výlety do přírody i za poznáním*
- *Kulturní představení, karneval, cirkus*
- *Den otevřených dveří*
- *Akce ve spolupráci se ZŠ a ostatními mateřskými školami v okolí*
- *Podpora zdraví - škola v přírodě, jógová cvičení*
- *Slavnostní rozloučení s předškoláky.*

Zájmové kroužky:

Metoda dobrého startu, stimulační program Maxík

Kroužek dětské jógy

Angličtina

Nadstandardní aktivity naší školy se mohou dle zájmu rodičů a dětí a zároveň našich podmínek měnit či rušit.

7. Evaluační systém

Nedílnou součástí výchovně vzdělávacího procesu probíhajícího ve škole jsou činnosti spojené s evaluací a autoevaluací, které se zabývají hodnocením všech aspektů výchovně vzdělávacího procesu.

Cílem je, aby kritéria hodnocení byla v souladu s cíli ŠVP a s vyhláškou č.15/2005 Sb. V souladu s RVP PV **rozlišujeme podle kontextu**: hodnocení (vlastní hodnocení) užíváme především ve vztahu k dítěti či pedagogům, evaluaci (autoevaluaci) pak ve vztahu k vzdělávacímu procesu, podmínkám, ŠVP a dalším oblastem.

Hodnocení není cílem, ale prostředkem ke hledání optimálních cest ve vzdělávání dětí. Na základě výsledků všech hodnocení se rozhodneme, co budeme u nás měnit.

Náš evaluační systém

Hodnocení vzdělávacích výsledků

- Pedagogové provádějí průběžné zaznamenávání (třídní kniha, diagnostické záznamy dítěte, portfolio dítěte), vyhodnocování dle potřeb – min. 2x ročně.

- Pedagogové používají metody a formy, na jejichž základě sbírají a sumírují komplexní a aktuální poznatky o stavu a pokrocích vývoje dítěte – pozorování dítěte při činnosti, mapování dílčích pokroků v jednotlivých oblastech, rozhovory s dětmi a rodiči.
- PLPP a IVP jsou vyhodnocovány průběžně a dle stanovených termínů.
- Dále provádíme hodnocení jednotlivých integrovaných bloků a projektů metodickým listem po jejich skončení.

Hodnocení pedagogických pracovníků

- Probíhá na základě plánu hospitací.

Hodnocení podmínek školy

- Probíhá jednou ročně formou dotazníku a pohovorem s ředitelkou školy.
- Rodiče mají možnost vyjádřit se k podmínkám školy ústní či písemnou formou.

Závěr

Předpokladem k uskutečňování cílů našeho školního vzdělávacího programu je úzká a kvalitní spolupráce školy s rodiči/zákonnými zástupci, zřizovatelem, veřejností a stejně tak vzájemná spolupráce mezi zaměstnanci.

...Rádi bychom, aby se naše mateřská škola stala místem, na které se děti budou rády vracet, a to i později ve svých vzpomínkách...

Aktualizováno dne 31. 8. 2019

Mgr. Jana Hirková
ředitelka školy

Mária Laube
zástupkyně ředitelky